

Польська шляхта розпочинає нову "пацифікацію" Західної України

В ЦІЛІЙ ПОЛЬЩІ ПРОГОЛОШЕНО НАГЛІ СУДИ. — ЖОВТОБЛАКИТІ ВПАЛА НА КОЛІНА ПЕРЕД ПОЛЬСЬКОЮ ШЛЯХТОЮ ТА КАЖЕ ПОЛІЦІЇ ШУКАТИ ВБИВЦІВ ГОЛУФНА МІЖ КОМУНІСТАМИ. — ЧОРНІ ХМАРИ ФАШИСТСЬКОГО ТЕРОРУ ЗНОВУ НАВИСЛИ НАД ЗБІДОВАНИМ НАСЕЛЕННЯМ ЗАХІДНОЇ УКРАЇНИ

ПОЛЬСЬКА ШЛЯХТА СКАЖЕ-НІЄ ЗА ГОЛУФКОМ.

Польська шляхта скажениє. Хоч вона від самої своєї природи скажена, то після вбивства в Східній Галичині Тадеуша Голуфки, спеца від "українських справ", її охопив шал якоїсь надзвичайної скажениє.

Вона за смерть Голуфки хоче крові цілого українського трудового населення Сх. Галичини.

По цілій Галичині відбуваються масові арештування. Арештують робітників, селян, студентську молоддь, арештують в Дрогобичі, Коломиї, Станіславові, у Львові — і все це у зв'язку з убивством Голуфки. Навіть десь аж в Латвії арештували двох людей і кажуть, що це вбивці Голуфки.

Коли польська шляхта і її преса переважно кажуть, що вбивство Голуфки — це робота УВО, то українська жовтоблакити, вибілюючи УВО, каже польській шляхті, що це робота комуністів.

ПРОГОЛОШЕНО НАГЛІ СУДИ.

В цілій Східній Галичині розпочинається знову "пацифікація". Знову жовніриють селян, переводять евакуації. В цілій Польщі проголошено наглі суди, і хоч від 4 вересня вони входять в силу по цілій країні, то територія їхньої головної діяльності — Західна Україна й Західна Білорусь, які починають палати в огні повстань.

Ніжного сідства тепер на цих територіях не провадиться. До 24-ох годин прокуратори складають обвинувачення, а за злочини, що за них у звичайним поступовим каряться тюремно — за теперішніми законами каратимуть смертю.

Це, зрештою, свідчить, який "спокій" падає зараз в Польщі й під Польщею, коли цілу країну вкривається наглими судами.

НАШІ ЗАМІТКИ ПРО ВБИВСТВО ГОЛУФКА ПОПАДАЮТЬ В ЦІЛЬ.

Коли ми в одному з попередніх чисел "УРВ" написали про

убивство Голуфки й про становище до того вбивства в старому краю УНДО та жовтоблакити взагалі, то це дуже заболіло редакторів "Кан. Фармера" й вони до безтями вилазилися. Зрештою, дивуватися їм нема що, бо вони лаються і за Боарноа і за стрілецькі громади, і за Ковталою, і за англійську кризу й за власну лаються, бо лайка заступає їм в даному випадку аргументи, яких їм так бракує.

Тому, що вбивство Голуфки розпочинає нову ще страшнішу стрипку польсько-шляхетського терору на Західній Україні й це нище ставить навколотиши перед польською шляхтою українську буржуазію — ми ставимо своїм завданням дати ширше висвітлення цій справі.

"ВАРШАВСЬКЕ СМІТТЯ".

В часі минулорічної "пацифікації" українська буржуазія страждала була на якийсь час голуфку й за те дечим поплатилася. Вона не впала на вколотиши перед польською шляхтою тоді, як запалала перша стрипка збіжжя польського поміщика в Галичині, але аж тоді, коли коли вже цілі українські села повтікали в ліси перед урядовими бандитами, коли польська шляхта почала замикати українські гімназії, руйнувати кооперативи і т. д. Тільки аж тоді УНДО, радикали й соціал-демократи видали відому спільну декларацію, в якій, як той Пилат, вмили руки від визвольної боротьби трудящих Зах. України.

Тоді польська преса й влада сказали: а чому ви скорше того не зробили?

Маючи цей минулорічний досвід, — як тільки було вбито Голуфку, всі українська буржуазія впала навколотиши перед шляхтою із злочинними пеклами та заперечала: це не ми, це не наші способи боротьби, ми п'януємо, засудуємо, прирікаємо і т. д.

Ми не хочемо бути голословними, тому покладемося на самі дані, а тоді нехай українські робітники й фермери побачуть за що лають нас жовтоблакитні ліго-бритійські редактори.

БЮТЬ ЧОЛОМ ПЕРЕД ШЛЯХТОЮ.

За себе "Діло" з 2 вересня каже:

"Пок. Голуфко був одним з тих нечислених польських діячів, які саме бажали мирним шляхом знайти розв'язку польсько-української проблеми в Польщі. При тім не треба забувати, що пок. був польським патріотом і не міг до розв'язки цієї проблеми підходити з українського становища. Невжеж за те належала б йому куля?"

Про УВО "Діло" каже, що того атентату воно не могло доклати хоч би тому, що керівники УВО "в часі травневої сесії Ради Ліги Націй у Женеві при допомозі відповідних лєтучок заперечували збірники у Женеві політиків, що УВО припиняє свою акцію до вирішення галицької справи в Женеві".

А "українське організаційне громадянство" "Діло" каже, що воно "всіма виключало й виключає з політичної боротьби засоби всякого як індивідуального так масового терору й атентатів". "Воно осуджувало й осуджує такі засоби політичної боротьби, звідки вони не виходили б і з яких мотивів не випливали".

УНДО І УПР — СПІВАЮТЬ ТАКО САМОЇ.

Екзекутива УНДО і президія Української Парламентарної Репрезентації як стій зібралася й в тому самому числі "Діла" у своєму комунікаті "у справі вбивства посла Тадеуша Голуфки" (вони його все українізують), заявляють, що УНДО "завжди протиставлять з засадничих мотивів методам особистого як масового терору як засобом політичної боротьби". "Екзекутива й президія УПР безумовно й рішуче осуджують акт убивства пок. посла Тадеуша Голуфки без огляду на те,..." і т. д.

Ми іншим разом розглянемо ці заяви УНДО і покажемо, чи ті, які їх складали, справді є проти засобів особистого як масового терору в політичній боротьбі — бо, це зараз не входить в нашу тему.

В слідуючому числі "Діло" подає про похорон Голуфки та каже, що в поході "несли кілька касет вінів", а між ними "кілька касет вінів українських барів".

Щоб далі засвідчити свою лояльність тому "польському патріоту" а з ним і польській шляхті, "Діло" з 4 вересня містить таку "заяву співчуття" УНДО, що її вислано до вдови Голуфки:

"З приводу страшного удару, який спав на Паню наслідком трагічної смерті Покійного Мужа, Українська Парламентарна Репрезентація пересилає висловни глибокого співчуття. За Президію: Загайкевич, Величанович".

З "Діла" також довідемося, що український греко-католицький єпископат на чолі з митрополитом Шептицьким видав "пастирський лист", в якому "якнайрізкіше засудив акти терору".

"БОГИ ЖАДУЮТЬ КРОВІ".

"Пхаючись отак "поперед батька в пекло", українська буржуазія думала, що вона тим заткне пельку польській шляхті. Так же ж там: польська шляхта заявляє: нам мало того, що ви вмиваєте руки, що ви засуджуєте — ви дайте нам в руки вбивців, ви виступіть разом з нами активно на здупнення визвольного руху трудящих Західної України, який так швидко розростається по Західній Україні".

Краківський "Курер", наприклад, пише:

"Не вистане відпекуювання офіційних репрезентатив української політики від зв'язку з терористичною діяльністю. Бо коли б ці політики справді хотіли поборювати діяльність УВО і тим подібних організацій, то вже по перших замахів і перших злочинах зуміли би організувати контрацію, яка доказала би всім ясно і недовольно, що український народ злочинців осуджує і бажає, щоб їх кроваві лапи не мали в своїх руках ні одної нитки руської політики".

Подібно, хіба дещо відмінними словами, пишуть і інші польсько-шляхетські газети.

"ДІЛО" КАЖЕ ПОЛІЦІЇ ДЕ ШУКАТИ ВБИВЦІВ.

Що-ж після цього робить "Діло"? Думає, що не йде за порадою краківського "Курера"? Гіде. Воно каже польській поліції, яка переводить в Галичині масові арештування, шукати вбивців між комуністами (так воно називає робітничо-селянські організації та їхню пресу).

"Діло" з 6 вересня, доказуючи польській шляхті, що всі жовтоблакитні організації й їхня преса зняли "одностійне становище", каже поліції таке: "Стверджуємо при цьому, що становище української національної преси є дійсно одностійне з широкою українською прилюдною опінією, яка одразу поставила в сумнів твердження бущітто вбивство Голуфки доконала УВО і чим далі, тим більше закріплюється в погляді, що СПРАВНИКІВ УБИВСТВА ТРЕБА ШУКАТИ У ТОМУ ТАБОРІ, ЯКИЙ ВИДАВ ПРИСУД СМЕРТИ НА ПОК. СИМОНА ПЕТЛЮРУ, в трускавському басейні мав завсігда поважні впливи а в останньому часі особливо проявив там живу "діяльність" (убивство Букса саме приписуване спершу українцям на вулиці Дрогобича теж іншим)".

Як відомо, вся жовтоблакити приписує вбивство Петлюри комуністам, хоч Шварцбург був анархістом, отже напевно до ворожої течії до комуністів. Перед цією заявою "Діло" якраз пише про "комуністичні й комуністичні тижневики", згадає "Силу", а потім каже поліції, що "справники убивства треба шукати" між комуністами, бо вони в трускавському басейні мають поважні впливи, бо вони в Дрогобичі вбили провокатора Буксу і т. д.

Отже пішли за вказівками краківського "Курера" й почали вже польській поліції допомагати в шуканні вбивців Голуфки, але... між комуністами, тобто, пішли по дальній лінії несення польській шляхті допомоги в здавлюванні визвольного руху трудящих Західної України.

НЕ ЗА СТРАХ, А ЗА СОВІСТЬ.

Роблять це унівці не тільки за страх, але й за совість, бо, як вони самі кажуть, Голуфко був за тим, що "Польща повинна дати Сх. Галичині широку територіальну автономію, яка стала би помостом згоди між двома сусідськими державами — Польщею і Україною". Голуфко був рішучим прихильником українського університету, і то у Львові...

Взагалі — був він за збудуванням "самостійної" (петлюрівської) держави над Дніпром (за походом через Варшаву на Київ), а коли така держава буде збудована, то... "для Польщі буде корисним вплив на Наддніпрянську Україну всього українського інтелектуального активу з Галичини"... А УНДО аж пишуть за тою державою над Дніпром і поїхало б туди зі всіма манатками. Одним словом "правдою є також, що в багатьох поодиноких справах

він (Голуфко) інтерв'ював в користь українців".

Такі похвали розсипає "Діло" з 5 вересня у статті "Ким був Тадей Голуфко" та закінчує: "Хто ж був заінтересований у тому, щоб посла Голуфку усунути з цього світа?"

Ясна річ, комуністи, більшовики — повинні відповісти поліції, прочитавши це в "Ділі".

До такого рабсько-продажного услугоування докотилася згангренувана, до крайності опідлена жовтоблакитна буржуазія не тільки на Західній Україні, але й в Канаді. Бо коли ми в одному з минулих чисел написали дещо про це в "УРВ", то "Кан. Фармер" скопив проти нас, а в обороні УНДО, як скажений. Тож нехай пані й підпани лаються, й показують — ми про їхній діалог оповідаємо їхніми власними словами. А вони, чей же цього не злинуть — або нехай злинуть, якщо це для них соловко. — Мусія.

РІЗНІ ВІСТІ

СУД НАД ЧЛЕНАМИ ППС ЛЬВІВЦІ.

Дня 14 серпня ввечері закінчився в Грудзьондзу 9-денний проєс шроті 19-ти членів ППС Львівці, обвинувачених у державній зраді.

Головний обвинувачений Шмоль Розенек, засуджений на 7 років тяжкої тюрми, 8-ох обвинувачених по 5 1/2 років, 7 по 5 років тюрми, один на 2 роки. Двох увільнено. Усіх засуджених позбавлено громадянських прав на протязі 5-ох років.

НОВИЙ ТЮРЕМНИЙ РЕГУЛЯМІН У ПОЛЬЩІ.

17-серпня заведено у варшавських тюрмах новий тюремний регулямін, який зрівняв політичних в'язнів із звичайними. Політичних в'язнів позбавлено признаваних дотепер привілеїв. Введення нового регуляміну прийняли комуністи збірників демонстраціями. На Павуку оголошено голодовку. Коменсаріати в робітничих діяльностях завели гостре поготівля.

БЕЗРОБІТНІ ВИПРЯГЛИ КОНІ І ЗАЖАДАЛИ ВИПРЯГТИ ІХ ДО ВОЗІВ.

В Шляхті (нов. Староґард) при будові залізничні Бидгош — Гдиня згодив будівничий декілька возів разом із кіними до возження землі. Ця вістка дійшла до безробітних. Негайно зібралася понад 90 безробітних, котрі зажадали випрягти коні й прийняти до праці їх. Після довгих вагань, фірма згодилася взяти до праці безробітних замість коней.

УБИВСТВО ФАБРИКАНТА В ПОЛЬЩІ.

В містечку Щерцев, Ласького повіту, скоротила фабрика взуття Рахмеля Пермуттера тижень праці на 1 день. Робітники вислали до власника делегацію. Між власником і делегатами виникла гостра суперечка. В часі суперечки фабрикант одержав кілька ударів пожами, наслідком чого помер. Поліція арештувала робітників Лейзера й Якова Галькеменів і Хаїма Гольдберга під закидом убивства.

ЗАКОННА ТОРГОВЛЯ ЖИВИМ ТОВАРОМ В ЯПОНІЇ

(Докінчення.)

Але той закон залишився мертвою буквою так само, як і закон з 1872 року. Власники притонів, маючи своїх співачок у всіх державних закладних установах, не виключаючи й парламенту, підняли крик, що їх "грабують". Негайно ж видано було додаток до того закону, який звів на нівель сямий закон і залишив нещасній жертви в повній розпорядності власників притонів.

Коли перший закон дозволяв жінкам залишати притони без відроблення довгу, то власники счинили крик, що багато жінок вмісно продають себе за "гроші наперед", щоб дістати гроші, бо знають, що після закону вони не зобов'язані їх відробляти, і діставши гроші, залишають притони. Тоді додаток до закону постановив, що коли жінка хоче залишити притон, то поліція повинна закликати власника й "порадитися" з ним, чи така жінка відробила йому гроші і т. ін. Одним словом це поклало кінець всьому можливостям нещасній жертви визволитися з неволі. Бо коли закликають жінку й власника до поліції, то поліція починає залякувати свою жертву, переконуючи її зразу, що то нечесно забирати гроші й лишати

свого "доброго" хазяїна, а коли жертва на такі переконання не піддається, то тоді її грозять судом і тюремно за обманство, за виманення грошей, — кажуть їй, що після закону, вона — кримінальниця.

Не тільки поліція й власники залякують та переконують дівчину, але приходять агент, що її найшов, коли треба, приводять батька, чи того, хто її продав, поки не заставлять жертву, "щоб вона не ображала владу" й вертала "до роботи". Ані живої душі не знайдеться, що стала б в обороні нещасної жертви, жертви з більшості неграмотної, застрашеної селянської дівчини.

Тому то, коли в 1901 році було в цілій Японії 40,195 "лайсенсованих жінок" (проданих в проституцію дівчат), то 19 літ пізніше — в 1920 році було вже їх 51,143, або збільшення на 11,000.

Як визискувачі тримають свої жертви, свідчить така страшна подія: 1 вересня 1923 року страшний землетрус знищив дві третини столичного міста Японії Токіо. В "лайсенсованому кварталі", званого під назвою Шін, в якому містилося п'ять найбільших заведень — всі жінки загинули. Власники замкнули їх, як в тюрмі, в часі

землетрусу й всі вони або згоріли живцем, або загинули під руїнами будинків. Ніхто не знає, скільки їх там загинуло. Влада каже, що від 500 до 800. В одному лише заведенні відкопано знід руйн 250 трунів.

Та подія викликала велике обурення поступової частини населення, а надто її використали християнські помісціонарі в боротьбі проти конфуційства й інших східних релігій, що одобрюють цю "традицію" продавання й торгівлю жінками.

Коли піднялася буря протестів, то власники Шіна, або Пошівари, як ще вони називають ту ділянку міста, сиділи тихо, поки протести не уляглися, а потім знову відкрили свої заведення й почали скуповувати нових дівчат — на місце тих, які загинули. Протести затихли, кампанія провалилася, бо що можуть зробити "кількість ідеалістів", як їх називає автор статті, проти "бізнесу, в який вкладено мільйони, який вкріпився в кожному провінційному уряді та у всьому правопарламенті". Рух протестів зазмер, а Пошівари вкоринилися ще глибше, як до того часу.

Ціла система "лайсенсованих жінок" є під гострою контролею уряду, уряд має з цих підприємств дохід, кожного разу публікуються урядові цифри про число цих заведень, скільки у них "лайсенсованих жінок", а навіть скільки було в

році відвідувачів.

Автор статті в "Корент Гісторі" старається дещо зм'якшити самі факти, мовляв, протести всеж такі провадяться далі і під їх впливом число як самих підприємств, так "лайсенсованих жінок" постійно зменшується. Автор наводить такі урядові цифри:

В 1920 році усіх "лайсенсованих жінок" в Японії було 51,143, в 1928 — 49,058, а в 1930 р. — 48,000.

На 1928 рік урядова статистика показує:

"Лайсенсованих кварталів, або підприємств було 547.

Власників — 11,155.

"Лайсенсованих жінок — 49,058.

Відвідувачів було — 22,794, 200.

Будинків гейшів — 21,468.

Гейшів — 80,806.

В порівнянні до 1923 року то "лайсенсованих підприємств" до 1928 року збільшилося на 10, власників зменшилося на 535, "лайсенсованих жінок" зменшилося на 3,267, відвідувачів зменшилося на 611,167.

Одночасно від 1923 до 1928 року заведень гейшів збільшилося на 2,022, а число самих гейшів збільшилося на 3,705. Так виглядає "зменшення". По суті не тільки нема зменшення, але є збільшення. Зменшення підприємств на 535, а збільшення підприємств на 10 свідчить тільки про концентра-

цію цієї "індустрії". Друге, коли за п'ять літ "лайсенсованих жінок" зменшилося на 3,267, то зате гейшів збільшилося на 3,705.

Кілька слів про гейшів. Гейші — це ті самі "лайсенсовані жінки", тільки вже під "культурною" формою проституції. Отже коли взяти "лайсенсованих" і гейшів разом, то в 1928 році в Японії було 129,864 жінок в "офіційних" домах проституції, проданих туди батьками, братами, дядьками, найбіднішими японськими робітниками й селянами, проданих через нужду, визиск, бідноту. Ті 129,864 жінок робітничої класи й бідняцького селянства заробляють своїм тілом мільйони японським капіталістам і урядові, бо уряд накладає на них податок.

Ліга, що бореться за скасування цієї ганебної інституції, причому вона бореться тільки за скасування "лайсенсованих кварталів", а не притонів гейшів, опублікувала за 1930 рік таку статистику:

48,000 дівчат в "лайсенсованих кварталах" перепустило за рік повер 22 мільйони відвідувачів. Отже власники примушують майже кожну дівчину, щоночі припиняти по кілька відвідувачів. Наприклад — в 1920 році 51,143 "лайсенсованих жінок" перепустило 27,456,653 відвідувачів й заробили своїм визискувачам 118,252,650 ієн (около 50 мільйонів до-

ларів). Загальною на кожну жінку припадає 536 відвідувачів в році.

Найстрашніше те, хоч ці паразити купують дівчат під умовою, що кожна з них має віддати "довг" в протязі шести літ, вони ніколи того "довгу" за який вона продана паразитові, не відробить.

В середньому за візиту рахується 2 долари. Значить, за один рік нещасна жертва заробляє своєму власникові пересібно 1,072 долари, тобто, більше, як він за неї заплатив. За візиту власник задирає собі половину. Потім четвертину бере додатково за харчі. Решта — четвертина мала б вже йти дівчині, як її заробіток. Але з тої четвертини вона місячно виплачує паразитові ще за одяг та за інші річі і її не тільки ані центу не залишається, а навпаки, вона здирає собі половину. Отже паразити, за повним одобренням і підтримкою закону "цивілізованої" держави так обставили справу, що нещасна жертва, яка попала в їхні руки, ніколи їм того довгу не відробить, від них не втіє — зате вони її викинуть на вулицю без centa тоді, коли до останку знищать її фізично так, що вона вже їм не приносить доходу.

В 1923—24 році внесений був в парламенті законопроект, щоб скасувати "лайсенсовані квартали". Той законопроект віддано було в комісію для розглянення, але поки комісія

його розглядала, то парламент було розпущено за атентат на наслідника престолу.

Другий законопроект внесено було рік пізніше, який не говорив про скасування тих кварталів, але лише казав, щоб не давати більше позвонь на відкриття нових заведень та не видавати більше жінкам лайсенсів. Цей законопроект підписали 70 послів. Його віддав до спеціальної комісії, дискутовано в парламенті і при голосуванні він провалився, бо паразити мають за собою більшість послів в парламенті, бо багато послів самі є власниками або шерошми тих підприємств, бо, нарешті — гроші все зробиють.

Так в "культурній" Японії, в країні високого розвинення, в країні, що є союзницею найбільш цивілізованих капіталістичних держав світу, — торгують жінками найбіднішого трудового населення.

Зрештою — хіба ж не тільки в Японії. А поглянути у всі найкультурніші християнські держави — хіба там не те саме? Те саме, тільки у відміннішій формі.

Тільки соціальна революція, тільки з цілковитим визволенням працюючих з соціального й політичного гнету визволяється й трудяща жінка в Японії та в цілому світі.

Волниць.